

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

חדל"ת 15599-05-21 כהן ואח' נ' אי.ג'י.אף.אי. ישראל בע"מ ואח'
 חדל"ת 54522-02-22 EGFE USA LLC - באמצעות עו"ד ליאור דגן נ' אי.ג'י.אף.אי.
 ישראל בע"מ ואח'
 חדל"ת 21509-10-21 נאמן של חב' EGFE ישראל נ' בן-ארי ואח'
 חדל"ת 36982-05-21 כהן ואח' נ' ממונה על חדלות פירעון – מחוז תל אביב ואח'

20 יולי 2022

מספר בקשה: 117

לפני כב' השופט חגי ברנר, סגן נשיא

<u>בעניין:</u>	חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018
	תקנות חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ט-2019
<u>ובעניין:</u>	אי.ג'י.אף.אי. ישראל בע"מ (בפירוק) (ח"פ 7-355923-51)
<u>ובעניין:</u>	מיכאל דויד בן-ארי
<u>ובעניין:</u>	ליאור דגן, עו"ד, בתפקידו כנאמן של החברה וכנאמן לנכסי החייב
<u>ובעניין:</u>	לעצמו וע"י ב"כ עוה"ד נדב שפר, עוה"ד רומן פלצמן ועוה"ד צבי קרל
<u>ובעניין:</u>	מאיר עיני
<u>ובעניין:</u>	ע"י ב"כ עוה"ד אלרון ראניה ועוה"ד שלמה כהן
<u>ובעניין:</u>	הממונה על הליכי חדלות פירעון ושיקום כלכלי
<u>ובעניין:</u>	ע"י ב"כ עוה"ד אילון בריל ועוה"ד שרון קשפיץ

החברה

החייב

הנאמן

המשיב

הממונה

פסק דין

1

2

מבוא

3

1. לפניי בקשה למתן הוראות מטעם הנאמן לנכסי היחיד מיכאל בן-ארי (להלן: "החייב"),

4

שהוא גם הנאמן של חברת אי. ג'י. אף. אי. ישראל בע"מ (בפירוק) (להלן: "החברה

5

שבפירוק") ושל חברות נוספות בשליטת החייב.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

חדל"ת 15599-05-21 כהן ואח' נ' אי.ג'י.אף.אי. ישראל בע"מ ואח'
חדל"ת 54522-02-22 EGFE USA LLC - באמצעות עו"ד ליאור דגן נ' אי.ג'י.אף.אי.
ישראל בע"מ ואח'
חדל"ת 21509-10-21 נאמן של חב' EGFE ישראל נ' בן-ארי ואח'
חדל"ת 36982-05-21 כהן ואח' נ' ממונה על חדלות פירעון – מחוז תל אביב ואח'

20 יולי 2022

1 במסגרת הבקשה מבקש הנאמן לחייב את המשיב, מאיר עיני (להלן: "עיני"), להשיב לקופת
2 הנשיה של החייב סך של 400,000 דולר ארה"ב, אשר הועבר לעיני מחשבונו הפרטי של החייב
3 בשני תשלומים בחודש אוקטובר 2019.

4 רקע עובדתי

5 2. החייב, החברה שבפירוק וחברות נוספות בשליטתו של החייב ניהלו כספי משקיעים בסכומי
6 עתק. בראשית חודש אפריל 2021 פתחה רשות ניירות ערך בחקירה גלוייה נגד החייב, בחשד
7 לביצוע עבירות פליליות שעניינן קבלת דבר במירמה, רישום כוזב במסמכי תאגיד, הלבנת הון
8 ושלל עבירות הנוגעות לייעוץ, שיווק וניהול תיקי השקעות. ביום 6.4.2021 נעצר החייב
9 לחקירה ושחרר לאחר זמן קצר למעצר בית בתנאים מגבילים. ביום 5.5.2021 החייב נמלט
10 מישראל תוך שימוש בדרכון מזויף ומאז שהה בסרביה. לאחרונה נעצר החייב בבוסניה, שם
11 הוא ממתין להחלטה בקשר להליכי הסגרתו לישראל.

12 3. בעקבות פרסום דבר בריחתו של החייב מן הארץ נפתחו נגדו ונגד החברה שבפירוק, המצוייה
13 בשליטתו המלאה של החייב, הליכי חדלות פירעון על ידי קבוצה של מאות משקיעים שנפלו
14 קורבן למעשי ההונאה של החייב. ביום 9.5.2021 הוגשה בקשה לצו פתיחה בהליכים נגד
15 החברה שבפירוק. ביום 12.05.2021 ניתן צו לפירוקה, וכן ניתן צו איסור דיספוזיציה ביחס
16 לנכסי החייב. ביום 19.5.2021 הוגשה בקשה לצו פתיחה בהליכים נגד החייב וביום
17 26.05.2021 ניתן צו כמבוקש.

18 4. בעקבות חקירות ודרישות שקיים הנאמן, התחוויר כי החייב מעל לאורך שנים רבות בכספי
19 משקיעים שהשקיעו אצלו ובאמצעותו כספים. היקף המעילה כלפי נושיו הידועים של החייב
20 נאמד בסכום של לפחות 300 מליון ₪ בערכים נומינליים, והיא בוצעה כלפי למעלה מ- 1,000
21 משקיעים תמימים שאיבדו את כספי ההשקעה שלהם. מעשה ההונאה בא לביטוי, בין השאר,
22 בכך שהחייב גייס כספים מלקוחות וייצר כלפיהם מצג לפיו הכספים הושקעו בקרן בשם בלו
23 ריבר, שעה שלמעשה הכספים לא הושקעו בקרן האמורה. החייב אף הגדיל עשות ושלח
24 ללקוחות דו"חות חשבון תקופתיים, המציגים פעילות מסחרית פיקטיבית, השקעות

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

חדל"ת 15599-05-21 כהן ואח' נ' אי.ג'י.אף.אי. ישראל בע"מ ואח'
חדל"ת 54522-02-22 EGFE USA LLC - באמצעות עו"ד ליאור דגן נ' אי.ג'י.אף.אי.
ישראל בע"מ ואח'
חדל"ת 21509-10-21 נאמן של חב' EGFE ישראל נ' בן-ארי ואח'
חדל"ת 36982-05-21 כהן ואח' נ' ממונה על חדלות פירעון – מחוז תל אביב ואח'

20 יולי 2022

- 1 פיקטיביות ורווחים פיקטיביים, כולל הפקת תדפיס בנקאי מזוייף של בנק אמריקאי, בו
- 2 הוצגו היתרות הפיקטיביות המוחזקות כביכול עבור כל לקוח.
- 3 5. הבקשה הנוכחית יסודה בחוזה הלוואה קצר, המחזיק עמוד אחד, שנכרת בין החייב לבין עיני
- 4 ביום 1.10.2019, לפיו התחייב החייב להעמיד לעיני הלוואה על סך של 300,000 דולר למשך
- 5 שלושה חודשים (להלן: "הסכם הלוואה"). בין השאר נקבע שם כי תיק הפרוטפוליו של
- 6 השקעות עיני המנוהלות על ידי החברה שבפירוק ישמש בטוחה לפירעון הלוואה.
- 7 6. בסמוך לאחר כריתתו של הסכם הלוואה, העביר החייב לעיני, מחשבונו הפרטי, שני
- 8 תשלומים: האחד, בסך של 300,000 דולר ארה"ב, הועבר ביום 3.10.2019 (יומיים לאחר
- 9 כריתתו של הסכם הלוואה); השני, בסך של 100,000 דולר, הועבר ביום 16.10.2019 (חמישה
- 10 עשר יום לאחר כריתתו של הסכם הלוואה).
- 11 7. הלוואה מושא הסכם הלוואה לא נפרעה, ומכאן הבקשה שלפניי.

טענות הנאמן

- 13 8. הנאמן טוען כי עיני קיבל מאת החייב הלוואת גישור בסך של 400,000 דולר ארה"ב, אותה
- 14 התחייב לפרוע תוך שלושה חודשים. הנאמן דוחה מכל וכל את טענתו של עיני כאילו מדובר
- 15 בהסכם למראית עין, שמלכתחילה לא היתה כל כוונה לקיימו. תכליתה של הלוואת הגישור
- 16 היתה לגשר על תקופה קצרה בת שלושה חודשים, עד אשר יעלה בידיו של עיני לקבל חזרה
- 17 לידיו כספים שהשקיע בקרן פרודנט לוקסמבורג (להלן: "קרן פרודנט"), אותה שיווק החייב
- 18 בשעתו (אך לא היה מעורב בניהולה).
- 19 9. הנאמן טוען כי עיני הציג לא פחות משלוש גרסאות שונות וסותרות בנוגע להלוואת הגישור,
- 20 מהותה וההסכמות שעמדו בבסיסה. באשר לגרסת קיזוז כספי הלוואה מתוך השקעתו של
- 21 עיני בקרן בלו ריבר, הרי שזו הופרכה כליל בחקירתו הנגדית של עיני, והדו"ח הכספי מוצג
- 22 מב/1 מעיד שקיזוז כזה לא נעשה מעולם. מכל מקום, גם לא ניתן לבצע קיזוז כנטען על ידי
- 23 עיני, משום שהשקעתו של עיני בקרן בלו ריבר נעשתה בכלל על ידי חברת כליל אפיקים חדשים

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

חדל"ת 15599-05-21 כהן ואח' נ' אי.ג'י.אף.אי. ישראל בע"מ ואח'
 חדל"ת 54522-02-22 EGFE USA LLC - באמצעות עו"ד ליאור דגן נ' אי.ג'י.אף.אי.
 ישראל בע"מ ואח'
 חדל"ת 21509-10-21 נאמן של חב' EGFE ישראל נ' בן-ארי ואח'
 חדל"ת 36982-05-21 כהן ואח' נ' ממונה על חדלות פירעון – מחוז תל אביב ואח'

20 יולי 2022

- 1 בע"מ (להלן: "כליל אפיקים"), חברה בבעלותו של עיני, אצל ובאמצעות החברה שבפירוק,
 2 ואילו כספי ההלוואה הועמדו מחשבונו הפרטי של החייב, והועברו לחשבונו הפרטי של עיני.
 3 בנוסף, לא קויימו הדרישות הקבועות בחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, תשע"ח- 2018
 4 (להלן: "החוק" או "חוק חדלות פירעון") לשיכלולה של זכות קיזוז.
- 5 10. באשר לגרסתו של עיני לפיה הלוואת הגישור היתה אמורה להיפרע מתוך השקעתו של עיני
 6 בקרן פרודנט, הרי שזו סותרת לחלוטין את טענת הקיזוז, ומכל מקום, עד לרגע זה לא שוחררו
 7 כספי ההשקעה בקרן פרודנט וממילא ההלוואה טרם נפרעה. זאת ועוד, אם אכן היה ממש
 8 בגרסה זו, הרי שמדובר בהענקה אסורה לפי סעיף 220 לחוק. באשר לטענתו של עיני לפיה
 9 החייב ויתר על פירעון ההלוואה, הרי שזו טענה בעל פה נגד מסמך בכתב, ומכל מקום מדובר
 10 בהברחת נכסים העומדת בניגוד לסעיף 221 לחוק, מה גם שלגופו של עיני אין כל ממש בטענת
 11 הוויתור.

טענותיו של עיני

- 12
- 13 11. עיני טוען כי הנאמן מבסס את הבקשה על הסכם הלוואה מרמתי שנוסח על ידי החייב במטרה
 14 להונות את עיני ולגרור לו לחזור ולהשקיע אצלו כספים נוספים כדי לגנוב אותם. בנוסף,
 15 הסכם הלוואה מתייחס לסך של 300,000 דולר בלבד ואילו בקשת הנאמן היא ביחס לסכום
 16 נוסף של 100,000 דולר, לגביו לא קיים כל הסכם בין עיני לחייב. לטענתו של עיני, מהותה
 17 האמיתית של העסקה היתה משיכת כספי ההשקעה של עיני בקרן בלו ריבר. על כך ניתן ללמוד
 18 מהתנהגותם של הצדדים להסכם עובר לכריתתו וגם לאחר מכן, לרבות מתוך שתיקתו של
 19 החייב לאחר שההלוואה לא נפרעה בחלוף שלושה חודשים.
- 20 12. עיני מצייין כי השקיע בקרן בלו ריבר סך של 2,000,000 ₪ וכי במועד קבלת הכספים מן החייב
 21 יתרת השקעתו בקרן בלו ריבר (כולל ריבית שנתית בשיעור של 12%) תפחה ועמדה על סך של
 22 2,500,000 ₪ וממילא הוא לא היה צריך לבקש וגם לא ביקש כל הלוואה מאת החייב. למעשה,
 23 עיני ביקש למשוך את כספי ההשקעה שלו בקרן בלו ריבר לצורך שימוש בהם במיזם של עיני,
 24 אלא שהחייב שכנע אותו ליטול ממנו מעין "הלוואה", כאשר כל מטרתו של החייב היתה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

חדל"ת 15599-05-21 כהן ואח' נ' אי.ג'י.אף.אי. ישראל בע"מ ואח'
חדל"ת 54522-02-22 EGFE USA LLC - באמצעות עו"ד ליאור דגן נ' אי.ג'י.אף.אי.
ישראל בע"מ ואח'
חדל"ת 21509-10-21 נאמן של חב' EGFE ישראל נ' בן-ארי ואח'
חדל"ת 36982-05-21 כהן ואח' נ' ממונה על חדלות פירעון – מחוז תל אביב ואח'

20 יולי 2022

- 1 לשמר את עיני כלקוח לצורך השקעות נוספות בעתיד. עיני הניח כי הכספים שקיבל מאת
- 2 החייב קוזזו מהשקעתו בקרן בלו ריבר, והעובדה שהם משתקפים עדיין בדו"ח הפיקטיבי
- 3 שערך החייב (מוצג מב/1), אינה מעלה או מורידה. עיני לא היה יכול לקבל יותר כספים ממה
- 4 שקיבל בפועל בגין השקעתו. חיזוק לכך מוצא עיני בעובדה שהסך הנוסף של 100,000 דולר
- 5 נמסר לו מאת החייב ללא כל הסכם. יתר על כן, לאחר שחלף המועד לפירעון ההלוואה בחודש
- 6 ינואר 2020, לא רק שהחייב לא דרש ממנו מעולם את פירעון ההלוואה אלא שהחייב אף
- 7 העביר לו סכומים נוספים בהיקף כולל של 1,050,000 ₪ בחודשים אפריל ומאי 2020.
- 8 13. עיני מוסיף וטוען כי לא עלה בידי הנאמן להצביע על עילת השבה מכח דיני חדלות הפירעון,
- 9 משום שבמקרה דנן ניתנה על ידו תמורה בגין הכספים שקיבל, בדמות הבטוחה שהבטיחה
- 10 את סכום ההלוואה, הלא היא השקעתו של עיני בקרן בלו ריבר. לכן לא קיימת נגדו עילה לפי
- 11 סעיף 220 לחוק, מה גם שפירעון חוב אינו יכול להיחשב להענקה. בנוסף, לא קיימת נגד עיני
- 12 עילה לפי סעיף 219 לחוק, משום שהכספים הועברו לעיני בחודש אוקטובר 2019, הרבה לפני
- 13 שלושת החודשים שקדמו לבקשה לפתיחה בהליכים נגד החייב ונגד החברה שבפירוק. בנוסף,
- 14 החזר כספי ההשקעה נעשה במהלך העסקים הרגיל של החייב וגם מטעם זה אין תחולה לסעיף
- 15 219 לחוק. באשר לעילה לפי סעיף 221 לחוק, טוען עיני כי מדובר בהרחבת חזית אסורה מצד
- 16 הנאמן.
- 17 14. עוד טוען עיני כי הוא פרע את החוב הנטען בדרך של ויתור מצידו של החייב. זאת ועוד, עומדת
- 18 לעיני זכות קיזוז ביחס לכספים שקיבל, מכח ערבותו של החייב להשקעתו של עיני. בנוסף
- 19 עומדת לעיני עילת תביעה נזיקית נגד החייב בגין גזל ועשיית עושר ולא במשפט. לכן אכיפת
- 20 חוזה ההלוואה היא בלתי צודקת, שהרי החייב, כנושה של עיני, גרם לאובדן כספי הבטוחה
- 21 (ההשקעה בקרן בלו ריבר). בנוסף, עומדת לעיני זכות עיכובן בכספים מכח סעיף 19 לחוק
- 22 החוזים (תרופות בשל הפרת חוזה), תשל"א-1970, המהווה זכות קניינית מהותית לפי סעיף
- 23 253 לחוק חדלות פירעון.
- 24

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

חדל"ת 15599-05-21 כהן ואח' נ' אי.ג'י.אף.אי. ישראל בע"מ ואח'
חדל"ת 54522-02-22 EGFE USA LLC - באמצעות עו"ד ליאור דגן נ' אי.ג'י.אף.אי.
ישראל בע"מ ואח'
חדל"ת 21509-10-21 נאמן של חב' EGFE ישראל נ' בן-ארי ואח'
חדל"ת 36982-05-21 כהן ואח' נ' ממונה על חדלות פירעון – מחוז תל אביב ואח'

20 יולי 2022

1 עמדתו של הממונה על הליכי חדלות פירעון ושיקום כלכלי (להלן: "הממונה")

2 15. הממונה סבור כי יש לבחון את בקשת הנאמן באספקלריה של תביעה להשבת הלוואה, ולא
3 במסגרת דיני ההענקה לפי סעיף 220 ו-221 לחוק חדלות פירעון. לגופו של ענין סבור הממונה
4 כי אין לקבל את טענת הקיזוז של עיני משום שלא מדובר בזהות בין הצדדים לשתי
5 העסקאות- החייב העביר את כספי הלוואה לחשבונו הפרטי של עיני, ואילו עיני העביר את
6 כספי ההשקעה באמצעות חברה שבבעלותו, לחברה שבפירוק. בנוסף, ספק אם ניתן לראות
7 בדינמיקה העסקית שבין החייב לעיני ככזו שיוצרת כריכה בין החובות הנגדיים.

8 דיון והכרעה

9 16. לאחר עיון בטיעוני הצדדים ובחומר הראיות, באתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להתקבל.
10 17. טענתו המרכזית והעיקרית של עיני היא שהסכם הלוואה לא היה אלא הסכם למראית עין,
11 והעסקה "האמיתית" בינו לבין החייב היתה בכלל משיכת כספי ההשקעה של עיני בקרן בלו
12 ריבר. נזכיר במאמר מוסגר בהקשר זה כי החייב הוליד שולל את המשקיעים. לפחות מאז
13 שנת 2007 הכספים לא הושקעו בקרן בלו ריבר אלא החייב עשה בהם שימושים אחרים. יחד
14 עם זאת, לצורך הדיון כאן, נתייחס לכספים שכליל אפיקים העבירה לחברה שבפירוק לשם
15 השקעתם בקרן בלו ריבר, ואשר מוצגים בדו"ח הכספי מוצג מב/1, ככספים שאכן הושקעו
16 באופן כלשהו ולכן הם מקנים זכות כספית למשקיע בהם, כלפי קופת ההליך.
17 18. טענתו של עיני, לפיה העסקה "האמיתית" בינו לבין החייב היתה משיכת כספי ההשקעה של
18 עיני בקרן בלו ריבר, נטולת הגיון על פניה ודינה להידחות. אם אכן העסקה "האמיתית" היתה
19 משיכת כספי ההשקעה בקרן בלו ריבר, מדוע הדבר לא קיבל ביטוי כלשהו במסמך כלשהו?
20 איזה אינטרס היה לחייב להציג זאת כנטילת הלוואה תוך שימור ההשקעה במלוא היקפה?
21 הרי החייב התחייב לזכות את כליל אפיקים בריבית שנתית בהיקף של 12% בגין השקעתה.
22 לכן, לו היה מדובר בהחזר כספי ההשקעה, לחייב אמור היה להיות אינטרס ראשון במעלה
23 להפחית בהתאמה את החוב הרשום בספרי החברה שבפירוק כלפי כליל אפיקים, שהרי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

חדל"ת 15599-05-21 כהן ואח' נ' אי.ג'י.אף.אי. ישראל בע"מ ואח'
חדל"ת 54522-02-22 EGFE USA LLC - באמצעות עו"ד ליאור דגן נ' אי.ג'י.אף.אי.
ישראל בע"מ ואח'
חדל"ת 21509-10-21 נאמן של חב' EGFE ישראל נ' בן-ארי ואח'
חדל"ת 36982-05-21 כהן ואח' נ' ממונה על חדלות פירעון – מחוז תל אביב ואח'

20 יולי 2022

- 1 הותרת ההשקעה בשלמותה על כנה, חייבה את החברה שבפירוק לשלם לכליל אפיקים ריבית
- 2 בגינה. אין כל הגיון בכך שהחייב יסכים להמשיך ולשלם לכליל אפיקים ריבית בשיעור שנתי
- 3 של 12% בגין סכום של 400,000 דולר שכבר הוחזר לעיני מתוך כספי ההשקעה.
- 4 19. יתר על כן, החברה שבפירוק העבירה לעיני ביום 1.4.2021 דו"ח כספי המציג את התנועות
- 5 הכספיות בכספי ההשקעה של כליל אפיקים בקרן בלו ריבר (מוצג מב/1). והנה, בעוד שהדו"ח
- 6 משקף נכוחה את שלוש המשיכות שביצע עיני מתוך כספי ההשקעה ביום 1.4.2020, ביום
- 7 1.5.2020 וביום 1.6.2020, בסכום כולל של 1,050,000 ₪, ומציג בהתאמה מלאה את הפחתת
- 8 היתרה המגיעה לכליל אפיקים בגין השקעתה, אין למצוא בו כל ביטוי למשיכה הנטענת בסך
- 9 של 400,000 דולר (שווה ערך ל- 1,400,000 ₪). כך, ניתן להיווכח כי בעקבות המשיכה
- 10 הראשונה בסך 350,000 ₪ שבוצעה על ידי כליל אפיקים ביום 1.4.2020 מתוך כספי השקעתה,
- 11 פחתה יתרת ההשקעה המוצגת בדו"ח מב/1 מסכום של 2,521,434 ₪ ועמדה על סך של
- 12 2,171,434 ₪; ובעקבות המשיכה השניה בסך 350,000 ₪ שבוצעה על ידי כליל אפיקים ביום
- 13 1.5.2020 מתוך כספי השקעתה, פחתה יתרת ההשקעה המוצגת בדו"ח מב/1 מסכום של
- 14 2,193,148 ₪ ועמדה על סך של 1,843,148 ₪; ובעקבות המשיכה השלישית בסך 350,000 ₪
- 15 שבוצעה ביום 1.6.2020 מתוך כספי ההשקעה, פחתה יתרת ההשקעה של כליל אפיקים מסכום
- 16 של 1,861,580 ₪ ועמדה על סך של 1,511,580 ₪.
- 17 20. אכן, הדו"ח מוצג מב/1 נערך לתקופה מיום 1.1.2020 ועד ליום 31.3.2021, בעוד שכספי
- 18 ההלוואה הועברו לעיני עוד בחודש אוקטובר 2019, אך יתרת הפתיחה הנקובה בו נכון ליום
- 19 1.1.2020 הינה 2,447,994 ₪, קרי, מלוא השקעתה (בקירוב) של כליל אפיקים בקרן בלו ריבר.
- 20 מכאן שלא בוצע החזר השקעה כלשהו קודם לכן. כלומר, מקום שהחברה שבפירוק החזירה
- 21 לכליל אפיקים את כספי ההשקעה, הדבר קיבל ביטוי ברור ומפורש בדו"ח הכספי שהועבר
- 22 לעיני. מכאן נובעת המסקנה כי הסך של 400,000 דולר ששולם לעיני ולא קיבל כל ביטוי בדו"ח
- 23 הכספי מוצג מב/1, לא היווה כלל ועיקר החזר השקעה, אלא דבר מה אחר.
- 24 21. לכך יש להוסיף את ההערה המופיעה פעמיים בדו"ח מב/1, באותן שורות בהן מתועדות
- 25 המשיכות מיום 1.5.2020 ומיום 1.6.2020, בזו הלשון:

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

חדל"ת 15599-05-21 כהן ואח' נ' אי.ג'י.אף.אי. ישראל בע"מ ואח'
חדל"ת 54522-02-22 EGFE USA LLC - באמצעות עו"ד ליאור דגן נ' אי.ג'י.אף.אי.
ישראל בע"מ ואח'
חדל"ת 21509-10-21 נאמן של חב' EGFE ישראל נ' בן-ארי ואח'
חדל"ת 36982-05-21 כהן ואח' נ' ממונה על חדלות פירעון – מחוז תל אביב ואח'

20 יולי 2022

1 "Must keep here 1.6 m to cover \$400k loan from EGFE/Mike"

2 ואידך זיל גמור. כלומר, הערה זו נועדה להזכיר שכליל אפיקים חייבת להותיר השקעה בהיקף
3 של 1,600,000 ₪ לצורך כיסוי הלוואה בסך 400,000 דולר שעניי קיבל מהחברה שבפירוק/
4 החייב. הערה זו תואמת באופן מלא את הוראות הסכם ההלוואה, בו נקבע כי השקעתה של
5 כליל אפיקים תשמש בטוחה לפירעון ההלוואה:

6 "Guarantees: borrower's portfolio managed by EGFE"

7 קיימת איפוא התאמה מלאה בין הוראה זו של הסכם ההלוואה, לבין הרישום בדו"ח הכספי
8 מוצג מב/1, וההערה הרשומה בדו"ח מב/1 בדבר הצורך להותיר בטוחה של 1.6 מליון ₪
9 להבטחת פירעון ההלוואה, מעידה על כך שהסכם ההלוואה לא היה הסכם פיקטיבי שנערך
10 למראית עין, אלא הסכם המציג עסקה אמיתית.

11 22. אכן, החייב פיתח מומחיות בהכנת דו"חות פיקטיביים שלא שיקפו את המציאות, אלא
12 שהדו"ח מוצג מב/1, המתעד קיומה של הלוואה שטרם נפרעה, התקבל אצל עיני ועמד לנגד
13 עיניו, והוא מעולם לא מחה על הרשום בו, ולא טען שההלוואה הנוכרת בו נפרעה זה מכבר.
14 עיני גם לא טען בפני החייב שכפועל יוצא מכך, היתרה המגיעה לכליל אפיקים בגין השקעתה
15 צריכה להיות נמוכה יותר בסכום של 400,000 דולר. אגב, לעיני היה אינטרס מובהק שלא
16 להפחית את יתרת ההשקעה כפי שהיא רשומה בספרי החברה שבפירוק, שהרי בגין השקעה
17 זו הובטחה לו ריבית חלומית בשיעור שנתי של 12%. לכן, מבחינתו שלו, משתלם הרבה יותר
18 היה ליטול הלוואה פרטית בסך 400,000 דולר מאת החייב, הלוואה שלא נשאה כל ריבית,
19 במקום להקטין את השקעתה של כליל אפיקים בקרן בלו ריבר ובכך לגדוע עץ המניב ריבית
20 שנתית של 12%.

21 23. חשוב לציין כי עיני איננו אדם חסר נסיון עסקי. נהפוך הוא. מדובר באיש עסקים רב פעלים,
22 בעל השליטה של חברה שנסחרה בנאסד"ק (ע" 9 לפרוטוקול), שניהל עסקים לאורך שנים
23 רבות, גייס משקיעים, השקיע בעצמו וכו'. על כן, חזקה עליו שהוא הבין היטב את טיבו

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

חדל"ת 15599-05-21 כהן ואח' נ' אי.ג'י.אף.אי. ישראל בע"מ ואח'
חדל"ת 54522-02-22 EGFE USA LLC - באמצעות עו"ד ליאור דגן נ' אי.ג'י.אף.אי.
ישראל בע"מ ואח'
חדל"ת 21509-10-21 נאמן של חב' EGFE ישראל נ' בן-ארי ואח'
חדל"ת 36982-05-21 כהן ואח' נ' ממונה על חדלות פירעון – מחוז תל אביב ואח'

20 יולי 2022

- 1 ומהותו של הסכם ההלוואה, וקשה לקבל ממנו טענה לפיה היה צד להסכם למראית עין או
2 שחתם על הסכם שאיננו מציג את מהותה האמיתית של העסקה.
- 3 24. יתר על כן, על מהותה האמיתית של העסקה- עסקת הלוואה- ניתן היה ללמוד מדבריו של
4 עיני עצמו, הגם שהוא ניסה להסתיר זאת בשלל תירוצים. כעולה מעדותו שלו, עיני נזקק
5 בדחיפות לסכום של 400,000 דולר לצורך מיזם מסויים שלו. לשם כך הוא ביקש למשוך את
6 כספי ההשקעה בקרן פרודנט (סעיף 17 לתצהירו של עיני). מדובר בקרן ששווקה בשעתו על
7 ידי החייב, אך לא היתה בבעלותו או בשליטתו של החייב (ראה הודאתו של עיני בע' 4
8 לפרוטוקול וכן בע' 12 לפרוטוקול, לפיה החייב היה "המתווך" בלבד לגבי ההשקעה בקרן
9 פרודנט), ולכן החייב גם לא היה אחראי לגורל ההשקעה בקרן זו. דא עקא, מטעמים כלשהם
10 שלא נתחוורו בעת הדיון, משיכת הכספים מקרן פרודנט לא התאפשרה (סעיף 17 לתצהירו
11 של עיני). וכפי עדותו של עיני:
- 12 "ובפרודנט היה כסף. רצה הגורל ו... התחילה הקורונה, והיה נפילה בברזיל, איפה
13 שהשקיעו, והיה בעיות לקחת את הכסף. מבלו-ריבר. מ... סליחה. מפרודנט. מפרודנט. כי
14 אני רציתי את הכסף מפרודנט בשביל... איזה משהו שרציתי-- --" (ע' 4 לפרוטוקול).
- 15 "מה שקורה – אז חשבנו, בפרודנט, חשבנו שהכסף יגיע תוך חודשיים-שלושה. זה פשוט
16 כל הסיפור. פשוט זה נמשך ונמשך ונמשך." (ע' 6 לפרוטוקול)
- 17 או אז, ולצורך מימון אותו מיזם פרטי, ביקש עיני מאת החייב למשוך את הסך האמור מתוך
18 ההשקעה בקרן בלו ריבר. החייב שכנע אותו שלא למשוך את הכספים, בנימוק המשכנע
19 שמדובר בהשקעה נושאת ריבית ולכן לא כדאי לבטל אותה. חָלָף זאת הבטיח החייב לעיני
20 להעמיד לו הלוואת גישור פרטית, ממקורותיו של החייב, למשך שלושה חודשים, מתוך תקווה
21 שעד אז ניתן יהיה לשחרר את כספי ההשקעה של עיני בקרן פרודנט (סעיף 18 ו- 19 לתצהירו
22 של עיני). ראה גם עדותו של עיני:

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

חדל"ת 15599-05-21 כהן ואח' נ' אי.ג'י.אף.אי. ישראל בע"מ ואח'
חדל"ת 54522-02-22 EGFE USA LLC - באמצעות עו"ד ליאור דגן נ' אי.ג'י.אף.אי.
ישראל בע"מ ואח'
חדל"ת 21509-10-21 נאמן של חב' EGFE ישראל נ' בן-ארי ואח'
חדל"ת 36982-05-21 כהן ואח' נ' ממונה על חדלות פירעון – מחוז תל אביב ואח'

20 יולי 2022

- 1 "מערכת היחסים שלנו הייתה כזאת. הוא אמר לי דבר אחד פשוט. הוא רצה לשמור אותי
- 2 כלקוח. מפני שבפרודנט היה הרבה יותר כסף. הוא אמר: כדי שתצבור ריבית בבלו-ריבר,
- 3 כדי לשמור אותך כלקוח, כדי לצבור ריבית בבלו-ריבר, בוא אני אתן לך כסף. זה הרעיון."
- 4 (ע' 2 לפרוטוקול).
- 5 מדובר איפוא בהלוואת גישור לכל דבר וענין. ואכן, בסעיף 15 לתשובתו של עיני לבקשת
- 6 הנאמן, ישנה הודאת בעל דין מפורשת בכך שמדובר בהלוואת גישור: "החייב הוא שביקש
- 7 להעביר את הסכומים שביקש המשיב למשוך מכספי השקעתו בהלוואת גישור שתובטח
- 8 בכספי ההשקעות של המשיב..." (ההדגשה אינה במקור).
- 9 25. עיני טען אמנם כי כלל לא היתה דרושה לו הלוואה מאת החייב, שכן הוא יכול היה למשוך
- 10 בכל עת את כספי השקעתו בקרן בלו ריבר, אלא שטענה זו דינה להידחות. זאת, משום שעיני
- 11 הסכים ביודעין ומתוך שיקול כלכלי גרידא, בעקבות עצת אחיתופל שקיבל מן החייב, לוותר
- 12 על זכותו למשוך את הסך של 400,000 דולר מתוך כספי ההשקעה, ולהסתפק בקבלת הלוואת
- 13 גישור מאת החייב. היתה זו בחירה מודעת מצידו של עיני שנועדה להשיא את רווחיו מאותה
- 14 השקעה פיקטיבית בקרן בלו ריבר, ועליו לשאת בתוצאותיה של אותה בחירה. לעומת זאת,
- 15 מקום שעיני עצמו התעקש למשוך חלק מכספי ההשקעה, החייב כיבד את רצונו, כעולה
- 16 מהמשיכות החלקיות בסכום כולל של 1,050,000 ₪ שבוצעו בשנת 2020, לאחר אותה הלוואה
- 17 מושא בקשה זו.
- 18 26. סיכומו של ענין זה- העסקה האמיתית בין החייב לבין עיני היתה אכן עסקת הלוואה, ולא
- 19 עסקה של משיכת כספי ההשקעה, ויש לדחות את כל טענותיו של עיני בהקשר זה.
- 20 27. השאלה הבאה היא האם ההלוואה שהעמיד החייב לעיני היתה על סך של 300,000 דולר בלבד
- 21 כנקוב בהסכם ההלוואה, או שמא סכומה הינו 400,000 דולר, כנטען על ידי הנאמן. בהקשר
- 22 זה אמנם אין להתעלם מן העובדה שהסכם ההלוואה נוקב בסכום של 300,000 דולר בלבד,
- 23 וכי סכום זה אכן הועבר לעיני ביום 3.10.2019, בעוד שהסכום הנוסף של 100,000 דולר הועבר
- 24 אליו רק ביום 16.10.2019. מאידך, אין ספק שהצדדים, הן החייב והן עיני, ראו גם בסכום

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

חדל"ת 15599-05-21 כהן ואח' נ' אי.ג'י.אף.אי. ישראל בע"מ ואח'
חדל"ת 54522-02-22 EGFE USA LLC - באמצעות עו"ד ליאור דגן נ' אי.ג'י.אף.אי.
ישראל בע"מ ואח'
חדל"ת 21509-10-21 נאמן של חב' EGFE ישראל נ' בן-ארי ואח'
חדל"ת 36982-05-21 כהן ואח' נ' ממונה על חדלות פירעון – מחוז תל אביב ואח'

20 יולי 2022

- 1 הנוסף של 100,000 דולר כחלק מאותה הלוואה, והא ראייה, בדו"ח מוצג מב/1 נכתב באופן
- 2 מפורש כי יש להותיר סך של 1,600,000 ₪ להבטחת פרעונה של הלוואה **בסך 400,000 דולר**.
- 3 עיני היה מודע היטב לרישום זה, כעולה מעדותו בע' 3 לפרוטוקול, שורות 9 ו-10.
- 4 זאת ועוד, לו אכן הסכום של 100,000 דולר היה מהווה החזר השקעה, כנטען על ידי עיני, הרי
- 5 שהדבר היה אמור להשתקף בדו"ח מוצג מב/1 בדמות הקטנה של יתרת ההשקעה, דבר שלא
- 6 קרה בפועל.
- 7 לכך יש להוסיף את הזהות המוחלטת באופן בו בוצעו שתי ההעברות- זו של ה- 300,000 דולר
- 8 וזו של ה- 100,000 דולר. שתייהן בוצעו מחשבונו הפרטי של החייב, לחשבונו הפרטי של עיני.
- 9 כך גם ישנה קרבה כרונולוגית בין מועד כריתתו של הסכם הלוואה, ביום 1.10.2022, לבין
- 10 מועד העברת הסך של 100,000 דולר ביום 16.10.2019, מה שמחזק את המסקנה כי גם הסכום
- 11 של 100,000 דולר הועבר בתור הלוואה ולא בתור החזר השקעה.
- 12 בנוסף, עיני לא ערך בתצהירו וגם לא בחקירתו הנגדית כל הבחנה אמיתית בין הסכום של
- 13 300,000 דולר לבין הסכום של 100,000 דולר. ברור איפוא ששני הסכומים הללו הועברו אליו
- 14 כחלק מאותה עסקת יסוד. על כן, נוכח המסקנה כי הסך של 300,000 דולר הועבר אליו מכוחו
- 15 של הסכם הלוואה, ממילא מתבקשת המסקנה כי גם הסך של 100,000 דולר הועבר אליו
- 16 מכוח הסכם הלוואה (הגם שזו הפעם, ההסכמה נקשרה בעל פה, ולא בכתב).
- 17 28. בשולי הדברים אציין כי לו היתה מתקבלת טענתו של עיני לפיה הלוואה שהוענקה לו היתה
- 18 בסך של 300,000 דולר בלבד, הרי שהתשלום הנוסף שעיני קיבל מאת החייב, סך של 100,000
- 19 דולר, היה נופל לגדרו של סעיף 220 לחוק, שעניינו ביטול פעולה הגורעת נכסים מקופת הנשיה
- 20 (מה שהיה מכונה בעבר "הענקה"). זאת משום שבמקרה כזה, ונוכח הקביעה כי לא מדובר
- 21 בהחזר השקעה, מדובר היה בפעולה שנעשתה בלא תמורה בתקופה שתחילתה שנתיים לפני
- 22 מועד הבקשה לצו פתיחה בהליכים (התשלום בוצע ביום 16.10.2019 והבקשה לצו פתיחה
- 23 בהליכים הוגשה ביום 19.5.2021, פחות משנתיים לאחר מכך), ובשעה שלא נסתרה על ידי עיני
- 24 החזקה לפי סעיף 220(ב) לחוק בדבר המצאותו של החייב במצב של חדלות פירעון באותה עת.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

חדל"ת 15599-05-21 כהן ואח' נ' אי.ג.י.אף.אי. ישראל בע"מ ואח'
 חדל"ת 54522-02-22 EGFE USA LLC - באמצעות עו"ד ליאור דגן נ' אי.ג.י.אף.אי.
 ישראל בע"מ ואח'
 חדל"ת 21509-10-21 נאמן של חב' EGFE ישראל נ' בן-ארי ואח'
 חדל"ת 36982-05-21 כהן ואח' נ' ממונה על חדלות פירעון – מחוז תל אביב ואח'

20 יולי 2022

29. טענת הגנה נוספת של עיני היא שהחייב ויתר בפועל על החזר ההלוואה. ברם, על מנת שתוסק מסקנה בדבר ויתור על חוב, נדרש קיומו של מצג ברור, החלטי ובלתי משתמע לשני פנים. כך למשל נפסק בע"א 767/77 גבי בן חיים נ' יוסף כהן, פ"ד לד(1) 565, 572 (1979) כי "מן המפורסמות הוא שכדי להסיק ויתור מהתנהגותו של אדם, חייבת התנהגות זו להיות ברורה, החלטית ושאינה משתמעת לשתי פנים, וזאת לא נוכל לומר בנידון דידן." ברוח דומה נפסק בע"א 265/84 חיה שרה מזרחי נ' מדינת ישראל, פ"ד מ(3) 163, 168 (1986) כי לצורך הסקת מסקנה בדבר ויתור נדרש "גילוי דעת מפורש על ויתור של ממש". ראה גם ע"א 7156/10 חברת הירקון בע"מ נ' מדינת ישראל מינהל מקרקעי ישראל בפסקה 11 (נבו 11.10.2012), שם נפסק כי "אכן, התנהגותו של צד לחוזה עשויה ללמד לעיתים כי הוא ויתר על זכות שהוקנתה לו לפיו ... אולם, מסקנה בדבר ויתור כזה היא מסקנה מרחיקת לכת ועל כן חייב הטוען לויתור להציג ראיות מוצקות וברורות לביסוסו."
- מצג כזה של ויתור על החוב לא קיים כאן, אפילו לא בקושי. החייב אמנם לא דרש את פירעון ההלוואה (ומכל מקום, אין על כך ראיה בכתב, והחייב עצמו ברח לחו"ל כך שלא ניתן לשמוע את עדותו בענין זה), אלא שנכון ליום 1.4.2021, מועד משלוח הדו"ח הכספי מוצג מב/1 וזמן קצר ביותר לפני תחילת הליכי חדלות הפירעון והעברת השליטה בנכסי החייב לידי של הנאמן, אנו עדים לעמדה הפוכה של החייב, המשתקפת באופן ברור מתוך הדו"ח מוצג מב/1, לפיה רשומה עדיין לחובתו של עיני הלוואה על סך של 400,000 דולר שטרם נפרעה. יתר על כן, לו ויתר החייב על פירעון ההלוואה, ניתן היה לצפות שבו ברגע יפחית בהתאמה את סכום ההשקעה הפיקטיבית של כליל אפיקים בקרן בלו ריבר, שהרי מלכתחילה הוסכם כי ההלוואה תובטח בכספי אותה השקעה. והנה, בדו"ח מוצג מב/1 רואים היטב שהפחתה כזו מעולם לא בוצעה, ועיני גם ידע על כך. ושוב, חוזרת על מקומה השאלה איזה אינטרס היה לחייב לוותר על פירעון ההלוואה מבלי שיפחית בהתאמה את סכום ההשקעה של כליל אפיקים.
30. למעשה, ניתן להסביר את שתיקתו של החייב בנוגע לאי פירעון ההלוואה בדרך אחרת לגמרי, הגיונית וסבירה הרבה יותר מתיאוריית הויתור שמציג עיני. החייב הרי היה מעוניין בכל מאודו שעיני לא ימשוך את כספי ההשקעה הפיקטיבית בקרן בלו ריבר, וזו גם הסיבה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

חדל"ת 15599-05-21 כהן ואח' נ' אי.ג'י.אף.אי. ישראל בע"מ ואח'
חדל"ת 54522-02-22 EGFE USA LLC - באמצעות עו"ד ליאור דגן נ' אי.ג'י.אף.אי.
ישראל בע"מ ואח'
חדל"ת 21509-10-21 נאמן של חב' EGFE ישראל נ' בן-ארי ואח'
חדל"ת 36982-05-21 כהן ואח' נ' ממונה על חדלות פירעון – מחוז תל אביב ואח'

20 יולי 2022

- 1 שמלכתחילה הוא שכנע ופיתה את עיני להסתפק בנטילת הלוואה אישית מהחייב, עד אשר
2 יצליח עיני לשחרר את כספי השקעתו בקרן פרודנט. הואיל וכספי ההשקעה לא שוחררו בחלוף
3 שלושה חודשים ממועד העמדת הלוואה ובהגיע מועד פירעונה לפי הסכם הלוואה, החליט
4 החייב בינו לבינו לא לדרוש בינתיים את פירעון הלוואה, שהרי אם היה עושה כן, ממילא
5 עיני היה שב ודורש למשוך את השקעתו בקרן בלו ריבר, מצב אותו ביקש החייב למנוע.
- 6 משכך, יש לדחות את תיאוריית הוויתור שהעלה עיני להגנתו.
- 7 31. טענת הגנה נוספת של עיני היא שעומדת לו זכות לקזז את סכום הלוואה שנטל מאת החייב,
8 כנגד ערבותו האישית של החייב בנוגע לכספי ההשקעה בקרן בלו ריבר.
- 9 נקדים ונאמר כי זכות הקיזוז בהליכי חדלות פירעון מהווה חריג לעקרון השוויון, משום שהיא
10 מקנה עדיפות ברורה לבעל הזכות ביחס לנושים האחרים בהליך. מטעם זה, יש לפרש את
11 הוראות הקיזוז על דרך הצמצום. עמד על כך בית המשפט ברע"א 2512/17 מרי פינצב נ' מגדל
12 חברה לביטוח בע"מ בפסקה 20 (נבו 10.04.2018) (להלן: "פינצב"):
- 13 "במלים אחרות, ההוראה הכלולה בסעיף 74 לפקודת פשיטת הרגל, הופכת את הנושה
14 למעין נושה מובטח, שכן החוב המגיע לו נפרע על דרך קיזוז בעוד שנושיו הרגילים של החייב
15 ייאלצו להסתפק ביתרת החוב לאחר הקיזוז ... משמעות הדברים היא, כי זכות הקיזוז
16 בפשיטת רגל מהווה חריג לעיקרון השוויון, שהוא "עקרון העל" בדיני פשיטת רגל. לא זו
17 בלבד שהנושים הרגילים ייאלצו להסתפק בחלק היחסי מהנשייה בלבד, בעוד שבעל זכות
18 הקיזוז נהנה מפירעון החוב במלואו, אלא שהנושים האחרים כלל אינם מודעים לקיומה של
19 "בטוחה" זו, ואינם יכולים להתגונן בפניה מבעוד מועד ... מכיוון שזכות הקיזוז גורעת את
20 הכספים המקוזזים מקופת הנשייה המתחלקת בין יתר הנושים, תוך פגיעה בעיקרון
21 השוויון ואף ברעיון של פומביות הבטוחות, הרי שנקבע כי יש לפרש את תנאיו של סעיף 74
22 לפקודת פשיטת הרגל על דרך הצמצום ... " (ההדגשה אינה במקור).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

חדל"ת 15599-05-21 כהן ואח' נ' אי.ג'י.אף.אי. ישראל בע"מ ואח'
 חדל"ת 54522-02-22 EGFE USA LLC - באמצעות עו"ד ליאור דגן נ' אי.ג'י.אף.אי.
 ישראל בע"מ ואח'
 חדל"ת 21509-10-21 נאמן של חב' EGFE ישראל נ' בן-ארי ואח'
 חדל"ת 36982-05-21 כהן ואח' נ' ממונה על חדלות פירעון – מחוז תל אביב ואח'

20 יולי 2022

- 1 אכן, בענין **פינצב** נדונה סוגיית הקיזוז בראי הדין הקודם, אלא שדומה כי הגיונם של הדברים
 2 נותר על כנו גם כאשר סוגיית הקיזוז נבחנת על פי הדין הנוכחי.
- 3 32. זאת ועוד. כידוע, לפי הדין הקודם, הכרה בזכות הקיזוז בהליכי חדלות פירעון היתה מבוססת
 4 על נימוק מוסרי ונימוק כלכלי כאחד. הנימוק המוסרי משמיענו כי חיובו של מאן דהוא לשלם
 5 חוב לקופת הנשייה בה בשעה שיש לחייב חוב כלפי אותו אדם, אינו עולה בקנה אחד עם עקרון
 6 הצדק. לעומת זאת, הנימוק הכלכלי מבוסס על הטענה שחיי המסחר מבוססים על זכות
 7 הקיזוז ולכן פגיעה בזכות הקיזוז תפגע בסופו של דבר ביכולתם של חייבים לקיים פעילות
 8 עסקית שוטפת בתקופה שקדמה לפתיחת הליכי חדלות הפירעון לגביהם. ברם, על הנימוק
 9 המוסרי נמתחה ביקורת, משום שבמצבים של חדלות פירעון, יש לבחון את שיקולי הצדק
 10 וההגיונות באספקלריה רחבה יותר, הנותנת ביטוי לא רק למערכת היחסים שבין החייב לבין
 11 הנושה המבקש להפעיל את זכות הקיזוז, אלא גם לאינטרס של ציבור הנושים בכללותו,
 12 שצפוי להיפגע מחמת הכרה גורפת בזכות הקיזוז. מנסחי החוק נתנו דעתם לביקורת זו,
 13 והבהירו כי הצעת החוק מבקשת לבסס את זכות הקיזוז על הנימוק הכלכלי, ולפיכך **"מוצע**
 14 **להכיר בזכות קיזוז של נושה במקרים שבהם הפגיעה בזכות הקיזוז עלולה לגרום לפגיעה**
 15 **ביכולתו של החייב לקיים חיי מסחר תקינים עובר להליכי חדלות הפירעון.**" (דברי ההסבר
 16 להצעת החוק, ה"ח 1027, בע' 729). כלומר, לא עוד הנימוק המוסרי הוא שמושל בכיפה, אלא
 17 הנימוק הכלכלי הקר.
- 18 33. על רקע זה יש לבחון את הוראות סעיף 255 לחוק, אשר קובע:
- 19 **"נושה רשאי לקזז חוב עבר שהחייב חב לו כנגד חוב עבר שהוא חב לחייב, כערכם במועד**
 20 **מתן הצו לפתיחת הליכים, ולהגיש תביעת חוב על היתרה, בהתקיים אחד מאלה:**
- 21 (1) **חובות החייב והנושה כרוכים זה בזה;**
- 22 (2) **נטילת חובות הדדיים וההסתמכות על זכות הקיזוז הן**
 23 **חלק ממהלך עסקיו הרגיל של החייב או הנושה, וחוב**

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

חדל"ת 15599-05-21 כהן ואח' נ' אי.ג'י.אף.אי. ישראל בע"מ ואח'
 חדל"ת 54522-02-22 EGFE USA LLC - באמצעות עו"ד ליאור דגן נ' אי.ג'י.אף.אי.
 ישראל בע"מ ואח'
 חדל"ת 21509-10-21 נאמן של חב' EGFE ישראל נ' בן-ארי ואח'
 חדל"ת 36982-05-21 כהן ואח' נ' ממונה על חדלות פירעון – מחוז תל אביב ואח'

20 יולי 2022

- 1 העבר שהנושה מבקש לקיזז נוצר במסגרת עסקיו
 2 ההדדיים עם החייב;
- 3 (3) החובות ניתנים לקיזוז לפי חוק קיזוז מסים, התש"ס-
 4 1980, או לפי סעיפים 312 או 315 לחוק הביטוח הלאומי."
- 5 עינינו הרואות, וממש כפי שהיה המצב החוקי גם לפי הדין הקודם, תנאי מוקדם לקיזוז הוא
 6 קיומה של זהות בין הצדדים שביניהם מתבצעת פעולה של קיזוז, מה שמכונה בפסיקה
 7 "דרישת הדדיות" (ראה ע"א 1232/12 דוד צלאח ובניו בע"מ נ' עו"ד איתן ארז (בתוקף תפקידו
 8 כמפרק חברת קלרין טבריה חברה לבניין בע"מ) בפסקה 20 (נבו 21.01.2016)). כאשר זהות
 9 או הדדיות כזו אינה קיימת- לא ניתן לקיזז חיובים.
- 10 בנוסף לדרישת ההדדיות, תנאי נוסף לקיומה של זכות קיזוז הוא אחד משלושה תנאים
 11 חלופיים: או שמדובר בחובות הכרוכים זה בזה, או שנטילת חובות הדדיים והסתמכות על
 12 זכות הקיזוז הן חלק ממהלך העסקים הרגיל של החייב או הנושה, או שמדובר בחובות
 13 הניתנים לקיזוז לפי שני חוקים מסויימים.
- 14 34. כפי שנראה כעת, במקרה דגן לא מתקיימת דרישת ההדדיות. עיני הציג אמנם כתב ערבות
 15 אישית בחתימתו של החייב, מיום 13.5.2018, לפיו החייב ערב לפירעון כל סכום שהחברה
 16 שבפירוק תהיה חייבת בגין ההשקעה בקרן בלו ריבר. דא עקא, עיון בכתב הערבות מגלה כי
 17 הערבות ניתנה בכלל כלפי כליל אפיקים, ולא כלפי עיני באופן אישי, ולא בכדי, שכן ההשקעה
 18 במה שנחזה להיות קרן בלו ריבר נעשתה על ידי כליל אפיקים, ולא על ידי עיני באופן אישי.
 19 גם הסכם ההשקעה מיום 8.5.2018, שלהבטחתו ניתנה ערבותו האישית של החייב, נכרת בין
 20 החברה שבפירוק והחייב מצד אחד, לבין כליל אפיקים מצד שני, מבלי שעיני עצמו יהיה צד
 21 להסכם זה. לעומת זאת, ההלוואה מושא בקשה זו ניתנה על ידי החייב לעיני עצמו, באופן
 22 אישי, ולא לכליל אפיקים. משמע, לא מתקיימת דרישת ההדדיות בין הצדדים לשתי
 23 העסקאות כנדרש לצורך הפעלתה של זכות הקיזוז לפי סעיף 255 לחוק.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

חדל"ת 15599-05-21 כהן ואח' נ' אי.ג'י.אף.אי. ישראל בע"מ ואח'
חדל"ת 54522-02-22 EGFE USA LLC - באמצעות עו"ד ליאור דגן נ' אי.ג'י.אף.אי.
ישראל בע"מ ואח'
חדל"ת 21509-10-21 נאמן של חב' EGFE ישראל נ' בן-ארי ואח'
חדל"ת 36982-05-21 כהן ואח' נ' ממונה על חדלות פירעון – מחוז תל אביב ואח'

20 יולי 2022

35. מטעם זה ממש גם לא ניתן להכיר בעילת קיזוז נזיקית הנתענת על ידי עיני כלפי החייב, שכן
עילה כזו קיימת לכל היותר לכליל אפיקים, בתור מי שניזוקה ממעשיו של החייב, ולא לעיני
באופן אישי. נחזור ונזכיר- ההשקעה במה שנחזה להיות קרן בלו ריבר נעשתה על ידי כליל
אפיקים ולא על ידי עיני באופן אישי ולכן היא ולא עיני היתה זו שניזוקה מחמת מעשי
התרמית של החייב.
36. יתר על כן, מעבר לכך שדרישת ההדדיות לא מתקיימת כאן, הרי שלצורך קיומה של זכות
קיזוז בהליכי חדלות פירעון, לא די בכך שצד אחד חב למשנהו סכום כסף, אלא נדרשת עמידה
באחד מבין שלושה תנאים חלופיים נוספים.
- התנאי החלופי הראשון הוא שהחובות ההדדיים יהיו כרוכים זה בזה. זוהי דרישה מחמירה
שאינה קיימת ביחס לזכות הקיזוז לפי הדין הכללי. במקרה הנוכחי לא ניתן לקבוע כי חובות
החייב והנושה כרוכים זה בזה, שכן עסקת ההשקעה לפיה השקיעה כליל אפיקים כספים במה
שנחזה להיות קרן בלו ריבר, באמצעות החברה שבפירוק, היא עסקה נפרדת מעסקת
ההלואה הפרטית שהעמיד החייב לטובתו של עיני, ושתי העסקאות אינן כרוכות זו בזו. וכפי
שציין פרופ' ד' האן בספרו **דיני חדלות פירעון**:
- "ההדדיות היא אמנם יסוד נדרש לשם שכלול זכות הקיזוז, אולם רק אם מתקיים לצידה
התנאי הנוסף המלמד על זיקה עניינית בין החובות אשר מתקיימת בעת יצירתם. הזיקה בין
החובות ונפקותה העסקית מנקודת מבטו של הצד שכנגד צריך שתתקיימנה עובר לחדלות
הפירעון, משעת התהוותם של החובות. זהו צמצום מודע של זכות הקיזוז כפי שנקבעה
בפקודת פשיטת הרגל." (ע' 622).**
- בנוסף, לא הוכח התנאי החלופי השני, לפיו נטילת חובות הדדיים והסתמכות על זכות
הקיזוז הן חלק ממהלך העסקים הרגיל של החייב או של כליל אפיקים, וגם לא מתקיים
התנאי החלופי השלישי, שכן לא מדובר בחובות הניתנים לקיזוז לפי חוק קיזוז מסים,
התש"ס-1980, או לפי סעיפים 312 או 315 לחוק הביטוח הלאומי.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

חדל"ת 15599-05-21 כהן ואח' נ' אי.ג'י.אף.אי. ישראל בע"מ ואח'
 חדל"ת 54522-02-22 EGFE USA LLC - באמצעות עו"ד ליאור דגן נ' אי.ג'י.אף.אי.
 ישראל בע"מ ואח'
 חדל"ת 21509-10-21 נאמן של חב' EGFE ישראל נ' בן-ארי ואח'
 חדל"ת 36982-05-21 כהן ואח' נ' ממונה על חדלות פירעון – מחוז תל אביב ואח'

20 יולי 2022

- 1 משכך, אין ולא קיימת לעיני זכות קיזוז אל מול ההלוואה הפרטית שנטל מן החייב.
- 2 37. לכל אלה יש להוסיף את העובדה שעניי לא הודיע במקרה דנן לנאמן על הפעלתה של זכות
 3 הקיזוז הנטענת על ידו בתוך 30 יום מהמועד בו נודע לו על הצו לפתיחה בהליכים נגד החייב,
 4 וזאת בניגוד לדרישת סעיף 256 לחוק. מכתב בא כוחו הקודם של עיני אל הנאמן מיום
 5 16.12.2021 איננו מהווה הודעת קיזוז כנדרש לפי תקנה 134 לתקנות חדלות פירעון ושיקום
 6 כלכלי, תשע"ט-2019, וממילא המכתב נשלח זמן רב לאחר שחלפה תקופת 30 הימים למתן
 7 הודעת קיזוז. מכל מקום, נוכח התוצאה אליה הגעתי, לפיה זכות הקיזוז אינה קיימת כאן,
 8 אין צורך להידרש לשאלה האם המחל של אי מתן הודעה כנדרש לפי סעיף 256 לחוק מפקיע
 9 את זכות הקיזוז אם לאו.
- 10 38. לבסוף, אין יסוד לטענתו של עיני לפיה נתונה לו זכות עכבון בכספי ההלוואה. סעיף 19 לחוק
 11 החוזים (תרופות בשל הפרת חוזה), תשל"א-1970, עליו מסתמך עיני, קובע כי "**קיבל הנפגע**
 12 **עקב החוזה נכס של המפר שעליו להחזירו, תהא לנפגע זכות עיכבון באותו נכס כדי תשלום**
 13 **הסכומים המגיעים לו מן המפר עקב הפרה.**" תרופת העיכבון נתונה איפוא למי **שנפגע**
 14 מההפרה, ולא **למפר**. ברם, בענייננו מדובר בהסכם הלוואה, ומי שהפר אותו הוא עיני ולא
 15 החייב. על כן, זכות העכבון אינה יכולה לעמוד לעיני. בשולי הדברים אציין כי ספק רב אם
 16 סעיף 19 מאפשר בכלל זכות עיכבון על כספים, להבדיל מזכות עיכבון על נכס פונגבילי, מוחשי.
- 17 39. והערה לפני סיום. עיני ביקש לנצל את העובדה שהחייב ביצע מעשי תרמית חמורים, כדי
 18 להשתמט ללא הצדקה מחיובו להשיב את כספי ההלוואה לקופת הנאמן. חומרת מעשיו של
 19 החייב ידועה היטב ואין צורך להרחיב על כך את הדיבור, אך אין פירושו של דבר שכספים
 20 שהחייב הלווה לגורם כזה או אחר הפכו הפקר, וכל מי שזכה להחזיק בהם, פטור מהשבתם
 21 לידי הנאמן, בבחינת "כל הקודם זוכה". העובדה שמדובר בחייב שביצע מעשי תרמית כדבר
 22 שבשגרה ולאורך שנים רבות, אינה מלמדת בהכרח כי כל הסכם עליו חתם היה הסכם
 23 למראית עין, והמקרה הנוכחי יוכיח, שכן הסכם ההלוואה היה הסכם אותנטי ואמיתי. זאת
 24 ועוד. הליכי חדלות פירעון הם הליכים קולקטיביים, ולכן אין לבחון את תמונת הדברים
 25 בפריזמה צרה של היחסים בין החייב לבין עיני האוחז בכספו, אלא בפריזמה רחבה הרבה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

חדל"ת 15599-05-21 כהן ואח' נ' אי.ג'י.אף.אי. ישראל בע"מ ואח'
 חדל"ת 54522-02-22 EGFE USA LLC - באמצעות עו"ד ליאור דגן נ' אי.ג'י.אף.אי.
 ישראל בע"מ ואח'
 חדל"ת 21509-10-21 נאמן של חב' EGFE ישראל נ' בן-ארי ואח'
 חדל"ת 36982-05-21 כהן ואח' נ' ממונה על חדלות פירעון – מחוז תל אביב ואח'

20 יולי 2022

- 1 יותר, של עיני ביחס לכלל הנושים. התחרות הכספית אינה מתקיימת בין החייב לבין עיני,
- 2 אלא בין עיני לבין כלל הנושים. למעשה, לו תתקבלנה טענותיו של עיני, לא החייב המעוול
- 3 הוא שיינוק מכך, אלא כלל נושיו, שלא דבק בהם רבב.
- 4 40. סיכומו של דבר, מכל הטעמים אשר פורטו לעיל, דין הבקשה להתקבל. נוכח התוצאה אליה
- 5 הגעתי, לפיה הנאמן ביסס עילת תביעה לפי הדין הכללי שעניינו אכיפת חוזה הלוואה, אין
- 6 צורך לדון בטענות הנוספות של הנאמן שעניינן עילות לפי סעיפים 219 ו- 221 לחוק חדלות
- 7 פירעון.
- 8 41. אשר על כן, עיני ישלם לקופת הנשייה סך בש"ח השווה ל- 400,000 דולר ארה"ב, לפי שערו
- 9 היציג של הדולר במועד שנקבע לפירעון ההלוואה, ובצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק
- 10 ממועד זה ואילך.
- 11 42. עיני יישא בהוצאות הבקשה בסך 50,000 ₪.
- 12 43. המזכירות תשלח את פסק הדין לצדדים.
- 13
- 14
- 15 ניתן היום, כ"א תמוז תשפ"ב, 20 יולי 2022, בהעדר הצדדים.
- 16

חגי ברנר

חגי ברנר, שופט, סגן הנשיא

17
18